

Türkiye Klinikleri

AİLE HEKİMLİĞİ

ÖZEL KONULAR

Family Medicine

SPECIAL TOPICS

EDİTÖR - EDITOR

Doç. Dr. Akın DAYAN (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği ABD, İSTANBUL)

YAZARLAR - AUTHORS

Uzm. Dr. Seçkin AKÇAY (Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları BD, İSTANBUL)

Uzm. Dr. İsmail Yücesin ARSLAN (Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, İSTANBUL)

Doç. Dr. Güldehan ATIŞ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Kliniği, İSTANBUL)

Dr. Öğr. Üyesi Yavuz BAŞTUĞ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Üroloji Kliniği, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Bahtınur BUTTANRI (İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göz Hastalıkları Kliniği, İSTANBUL)

Prof. Dr. İbrahim Bülent BUTTANRI (İstanbul Okan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları ABD, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Havva Tuğba ÇELİK (İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nöroloji Kliniği, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Hakkı ÇETİNKAYA (İstanbul Sultan 2. Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nefroloji Kliniği, İSTANBUL)

Doç. Dr. Akın DAYAN (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği ABD, İSTANBUL)

Prof. Dr. Fatih GÖKTAY (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Kliniği, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Buse Rahime HASIRCI BAYIR (İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nöroloji Kliniği, İSTANBUL)

Prof. Dr. Hülya İLİKSU GÖZÜ (Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları BD, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Aslı KARADENİZ YÖNAK (İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Osman Eren KARPUSOĞLU (Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, İSTANBUL)

Dyt. Kübra Nur KESKİNOĞLU (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Beslenme ve Diyetetik Kliniği, İSTANBUL)

Prof. Dr. Cevdet Uğur KOÇOĞULLARI (Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, İSTANBUL)

Dr. Öğr. Üyesi Semih KORKUT (Kartal Dr. Lütfi Kırdar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Acil Tıp Kliniği, İSTANBUL)

Prof. Dr. Cemile Handan MISIRLI (İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nöroloji Kliniği, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Nalan OKUROĞLU (İstanbul Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği, İSTANBUL)

Prof. Dr. Metin ÖZTÜRK (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Üroloji Kliniği, İSTANBUL)

Dyt. Ece SAYGILI (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Beslenme ve Diyetetik Kliniği, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Meltem SERTBAŞ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları ABD, İSTANBUL)

Doç. Dr. Yaşar SERTBAŞ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları ABD, İSTANBUL)

Dr. Simge SÜEL EROĞLU (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Kliniği, İSTANBUL)

Prof. Dr. Gülizar ŞAHİN (İstanbul Sultan 2. Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nefroloji Kliniği, İSTANBUL)

Prof. Dr. Kemal TUTKAVUL (İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nöroloji Kliniği, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Ramiz YAZICI (Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi, Acil Tıp ABD, ÇORUM)

Doç. Dr. Meliha ZENGİN EROĞLU (İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, İSTANBUL)

Türkiye Klinikleri

AİLE HEKİMLİĞİ

ÖZEL KONULAR

Family Medicine

SPECIAL TOPICS

Türkiye Klinikleri Yayınlarına abone olmak ve yayımlanmış diğer çalışmalarla ulaşmak için; www.turkiyeklinikleri.com adresindeki "Online Alışveriş" linkini tıklayınız.

Abone işlemleriyle ilgili görüşmek için;

Abone ve Halkla İlişkiler Servisi

Tel: +90 312 286 56 56 / 118

e-posta: abone@turkiyeklinikleri.com

Türkiye Klinikleri yayınlarına reklam vermek için;

Pazarlama Satış-Proje Servisi

Tel: +90 312 286 56 56 / 142

e-posta: pazarlama@turkiyeklinikleri.com

Çalışmanın her türlü yayın hakkı Ortadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Turizm Eğitim İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye aittir. Kitaptaki soru, yazı, resim, tablo, grafik ve şekiller kısmen de olsa yayıncının yazılı izni alınmadan, elektronik veya mekanik yöntemlerle basılamaz, çoğaltılamaz. Yalnızca bilimsel amaçlarla (kaynak göstermek kaydıyla) özetleme ve alıntı yapılabilir.

Ürünle ilgili sorumsuzluk, ihmal veya başka bir nedenden ötürü veya burada yer alan herhangi bir yöntem, ürün, kullanım talimatı veya görüşün herhangi bir şekilde kullanılmasından veya uygulanmasından dolayı herhangi bir yaralanma ve/veya kişi veya mülke verilen zararlar için Yayımcı tarafından herhangi bir sorumluluk kabul edilmez. Özellikle tıp bilimlerindeki hızlı gelişmeler nedeniyle, tanılarının ve ilaç dozlarının bağımsız olarak doğrulanması yapılmalıdır.

Tüm reklam materyallerinin etik (medikal) standartlara uygun olması beklenmekle birlikte, bu yayına dahil edilmek, ilgili ürünün veya üreticisinin iddialarının kalitesinin veya değerinin garantisi veya onayı anlamına gelmez.

Türkiye Klinikleri yayınları halka açık yerlerde satılmaz. Sağlıkla ilgili kişi ve kurumlara abonelik usulü gönderilir.

E-ISBN: 978-625-401-436-9

© 2021 Türkiye Klinikleri

Türkiye Klinikleri Yayın Seri No: 934

Yayınevi/Matbaa Sertifika No: 48768

1. Baskı, Temmuz 2021, Ankara-Türkiye

To subscribe to the Türkiye Klinikleri Publications and to reach other published studies; click the "Online Subscription" link from the www.turkiyeklinikleri.com address.

To discuss the subscription procedures;

Subscription and Public Relations Service

Phone: +90 312 286 56 56 / 118

e-mail: abone@turkiyeklinikleri.com

To advertise the Türkiye Klinikleri publications;

Marketing Sales-Project Service

Phone: +90 312 286 56 56 / 142

e-mail: pazarlama@turkiyeklinikleri.com

All rights are reserved by Ortadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Turizm Eğitim İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. The questions, writings, pictures, tables, graphics, and figures published in this book cannot be printed or reproduced in whole or in part by electronic or mechanic ways without the written consent of the publisher. Summarizing and citation for scientific purposes (by specifying the reference) is allowed.

No liability is accepted by the Publisher for any injury and/or damage to person or property due to irresponsibility, negligence or any other reason or any use or application of any method, product, instruction manual or opinion contained herein.

Although all advertising materials are expected to comply with ethical (medical) standards, inclusion in this publication does not constitute a guarantee or endorsement of the quality or value of the product or manufacturer's claims.

Türkiye Klinikleri publications cannot be sold in public places. It is sent to health-related persons and institutions as a subscription procedure.

E-ISBN: 978-625-401-436-9

© 2021 Türkiye Klinikleri

Türkiye Klinikleri Publication Serial Number: 934

Publisher/Printing House Certificate No: 48768

1st Edition, July 2021, Ankara-Turkey

Türkiye Klinikleri

BASILDIĞI YER-BASIMCI-YAYIMCI - ADMINISTRATION ADDRESS-PUBLISHER

Ortadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Turizm Eğitim İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Türkocağı Cad. No:30 06520 Balgat/Ankara/Türkiye

Tel/Phone : +90 312 286 56 56

Faks/Fax : +90 312 220 04 70

e-posta/e-mail : info@turkiyeklinikleri.com

web : www.turkiyeklinikleri.com